

DJURSKYDDSBESTÄMMELSER

HUND

Djurskyddsbestämmelser

HUND

Om djurskyddsbestämmelserna	4
Nyheter	4
Djurskydd för hundar	5
Skötsel av hundar	6
Utrymmen för hundar	11
Transport av hundar	17
Avel med hundar	19
Operativa ingrepp på hundar	20
Märkning av hundar	20
Tillstånd för verksamhet med hundar	21
Om reglerna inte följs	22
Lagstiftning	22
Vill du veta mer?	22

Om djurskyddsbestämmelserna

I denna broschyr kan du läsa om hur du ska hålla och sköta din hund. Vi informerar inte om alla djurskyddsregler utan bara de viktigaste reglerna och de vanligaste frågorna. De fullständiga reglerna kan du ladda ned på Jordbruksverkets webbplats.

Dina djur är beroende av att du följer djurskyddsreglerna. Bestämmelserna sätter upp en lägstanivå och talar om vad som minst måste vara uppfyllt för att din hund ska må bra och kunna bete sig på ett naturligt sätt.

Nyheter

Från den 1 maj 2008 gäller flera nya regler för att hålla hund, bland annat följande:

- Du eller någon annan ska se till dina djur minst två gånger per dag. Unga, sjuka eller skadade djur ska ses till oftare.
- Hundar ska få sitt behov av social kontakt tillgodosett.
- Hundar som hålls inomhus ska regelbundet rastas utomhus och hänsyn ska tas till hundens ålder och hälsotillstånd.
- Hundar som permanent hålls i rastgårdar ska dagligen rastas på annan plats.
- Hundar får inte hållas bundna inomhus. Utomhus får hundar bara hållas bundna högst två timmar per dygn.
- Hundar får inte förvaras i bur utom vid särskilda tillfällen (på utställningar, tävlingar och prov, träning inför tävling, i samband med jakt och transport).
- I tabellerna som innehåller måttbestämmelser för hundrastgårdar och boxar anges hundens storlek som mankhöjd.

Djurskydd för hundar

Du ska behandla din hund väl och skydda den mot onödigt lidande och sjukdomar. Din hund ska hållas och skötas i en god miljö och på ett sätt som är bra för djurets hälsa och ger det möjlighet att bete sig naturligt.

Foto: www.sxc.hu

Hundar ska skyddas mot onödigt lidande och ges möjlighet att bete sig naturligt.

Hundar ska få sitt behov av social kontakt tillgodosett. Social kontakt kan du ge genom sällskap med andra hundar, katter eller människor. Kontakt med människor bör ske några timmar varje dag genom aktivering, rastning eller annan sysselsättning.

Om din hund blir sjuk eller skadad ska du snarast se till att djuret får nödvändig vård.

Det är viktigt att du håller din hund tillfredsställande ren och att du sköter pälsen. Förvaringsutrymmen för hund ska också hållas tillfredsställande rena.

Djur som är främmande för varandra får inte föras samman i förvaringsutrymmen utan uppsikt. Aggressiva djur får aldrig föras samman i förvaringsutrymmen. Hundar får inte hetsas mot varandra eller mot andra djur.

Hundar ska få sitt behov av social kontakt tillgodosett.

Skötsel av hundar

Hundar är utpräglade flockdjur som bör ha sällskap under de flesta av dygnets timmar. Social kontakt med människor är särskilt viktigt. Kontakt med människor några timmar varje dag genom aktivering, rastning eller annan sysselsättning är ett bra sätt att tillfredsställa hundens sociala behov.

Hundvalpar

Så länge hundvalpar behöver moderns mjölk och omvårdnad får de inte skiljas från henne annat än tillfälligt, och tidigast vid 8 veckors ålder. Valparna får heller inte lämna uppfödaren förrän tidigast vid 8 veckors ålder om inte det finns särskilda skäl.

Om du har en hundvalp under 4 månader får du endast lämna den helt ensam kortare stunder. Dessutom får valpar som är yngre än 6 månader endast hållas bundna kortare stunder.

Det är inte lämpligt att hundvalpar under 6 månader sitter i karan-tän.

Foto: www.sxc.hu

Foder och vatten

Varje dag ska du ge din hund foder av god kvalitet. Fodret ska garantera att ditt djur får en tillräcklig, allsidig och välbalanserad näring. Du ska också se till att din hund inte blir över- eller under-viktig. Om flera djur utfodras tillsammans ska du se till att alla har möjlighet att äta i lugn och ro, utan att störas av varandra.

Om du håller din hund inomhus ska den ha fri tillgång till dricks-vatten. För hundar som ständigt vistas i rastgård ska du se till att hunden får ljummet vatten minst 2 gånger per dygn. Gör det på ett sådant sätt att det inte omedelbart fryser, om hunden inte har tillgång till vatten från frostfri vattenautomat eller liknande.

Rastning

Daglig motion och regelbunden rastning är nödvändigt för alla hundar.

Daglig motion och regelbunden rastning är nödvändigt för alla hundar.

Om du håller din hund inomhus måste du regelbundet rasta den utomhus, med hänsyn taget till hundens ålder och hälsotillstånd. Hundar bör rastas åtminstone var 6 timme dagtid, valpar och äldre hundar oftare. Det är inte lämpligt att låta en hund ligga ensam under en hel dag och inte bli rastad förrän ägaren kommer hem mot slutet av dagen. Det är viktigt att du som hundägare löser rastningsfrågan på ett tillfredsställande sätt.

Hundar som permanent vistas i hundgård ska rastas på annan plats för att de ska få komma utanför hundgården åtminstone en gång per dag.

Foto: www.sxc.hu

Får min hund springa lös?

Mellan 1 mars och 20 augusti ska du hålla din hund under sådan tillsyn att den hindras från att springa lös där det kan finnas vilt. Under resten av året ska du hålla uppsikt över hunden och hindra den från att driva eller förfölja vilt, när hunden inte används vid jakt. Tiderna då jakt med lös hund är tillåtet finns i jaktförordningen. I områden, som i naturreservat kan det finnas striktare koppeltvång för hundar.

Uppbindning

Du får inte binda din hund inomhus. Om du behöver dämpa en stökig hund kan du hålla den i koppel en stund. Om du behöver begränsa hundens rörlighet under en lite längre tid kan du göra i ordning ett inhägnat område genom att sätta upp galler eller någon annan typ av avdelare.

Utomhus får du inte hålla din hund uppbunden permanent. Detta gäller även vid användning av löplina. Det är tillåtet att tillfälligt binda en hund utomhus – men inte mer än högst 2 timmar och då endast på ett sådant sätt så att det inte kan skada hunden. Valpar under 6 månader får endast hållas bundna kortare stunder.

Hundar får inte bindas vid fordon, om inte en speciell uppbindingssanordning används som hindrar att fordonet kan lämna platsen innan uppbindingssanordningen avlägsnats. Hundar får inte heller rastas eller tränas med hjälp av bil.

Elhalsband och stackelhalsband får inte användas på hundar.

Munkorg

Tättsittande munkorgar som hindrar hundar från att hässja får endast användas tillfälligt. Att en hund hässjar innebär att den flämtar upp till 200 till 400 gånger per minut. Hunden gör det för att svalka av kroppen eftersom den inte kan svettas.

Elhalsband och stackelhalsband

Elhalsband och stackelhalsband får inte användas på hundar. Med elhalsband menas halsband som ger hunden elstötar. Stackelhalsband är ett halsband med taggar som skärper verkan av halsbandet.

Elstängsel

Osynliga elstängsel får inte användas till hund. Med osynliga elstängsel menas en nedgrävd ledning som utgör en gräns. När hunden passerar gränsen får den en elektrisk stöt via till exempel ett särskilt halsband med en mottagare.

Synliga elstängsel får användas till hund om ytan som stängslas in är tillräckligt stor. Med synliga elstängsel menas stängsel som ger elstöt när djuret kommer i direkt kontakt med stängslet.

För att få använda synliga elstängsel måste ytan som omgärdas av stängslet vara minst 50 gånger minimimåttén för rastgård för hundar mindre än 45 cm i mankhöjd. För hundar som är större än 45 cm i mankhöjd krävs en yta som är minst 800 m² för att få använda synligt elstängsel.

Utrymmen för hundar

Hundar ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sätt som är bra för deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt. Inredning och utrustning i utrymmen får inte riskera att skada din hund eller på något annat sätt vara en risk för djurets hälsa. Därför ska inredning som kan skada djuret vara försett med lämpligt skydd.

Rum och andra utrymmen där din hund vistas ska vara anpassad till antalet djur som hålls i utrymmet. Samtliga hundar ska ha tillgång till en torr, ren och mjuk liggplats. Alla djur ska samtidigt kunna ligga ner i en naturlig ställning. Hundar bör också ges möjlighet att kunna bädda. Digivande tikar ska ha tillgång till en lugn och ostörd plats för sig och valparna.

Måtten som anges för rastgårdar, boxar eller andra förvaringsutrymmen är minimimått. Utrymmena får gärna vara större men aldrig mindre än de angivna måtten i respektive tabell.

Optimala mått är ofta större än föreskrivna minimimått.

Miljö

Om du håller din hund inomhus ska utrymmena vara ventilerade och isolerade så att de håller en temperatur och luftfuktighet som är lämplig för de djur som hålls där. Temperaturen inomhus i hundstallar bör vara +10–21 °C beroende på ålder och ras. Gamla och mycket unga individer behöver vanligtvis lite varmare omgivningstemperatur.

Hundar får endast tillfälligt utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden:

- ammoniak 10 ppm (miljondelar)
- koldioxid 3 000 ppm

Fönster och belysning

Utrymmen måste ha fönster för att släppa in dagsljus. Inomhusutrymmen för hundar ska vara försedda med belysning som är reglerad och riktad så att de djur som vistas i rummet inte utsätts för obehag.

Särskilda utrymmen

I större anläggningar för hundar ska det finnas utrymmen för:

- foder och foderhantering
- bad och skötsel för djuren
- isolering och vård av sjuka djur

Brandskydd

I hundstallar ska det finnas förutsättningar att rädda djuren vid brand.

Rastgård

I utomhusrastgårdar för hundar måste det finnas olika ställen, där hunden kan vistas vid varierande väder. Hunden ska kunna välja antingen plats i solen, i skuggan eller i lä eller plats under tak vid regn och snö. Det ska också finnas en liggplats som är upphöjd från marken. Om hunden hålls i rastgården längre än någon timme varje dag, ska hunden antingen ha tillgång till ett inomhusutrymme i anslutning till rastgården eller till en koja som skyddar mot väder och vind.

Om du håller dina hundar i rastgård ska du se till att det finns miljöberikning för hundarna. Du behöver också komma ihåg att hundarna ska rastas utanför hundgården åtminstone en gång per dag.

I tabellen kan du se hur stor rastgården ska vara beroende på hur många och stora hundarna är i rastgården.

Storlek på hundrastgårdar (m²)

Antal hundar	Mankhöjd på hunden					
	< 25 cm	25–35 cm	36–45 cm	46–55 cm	56–65 cm	>65 cm
1	6	10	15	16	18	20
2	8	14	18	20	24	28
För varje ytterligare hund ska ytan ökas med	4	6	8	10	12	14

Om två hundar av olika storlek hålls i samma rastgård, ska storleken på rastgården räknas som för två hundar av den större storleken i tabellen.

Utomhusrastgårdar måste ha platser som kan ge både skugga och sol samt skydd mot vind och regn.

Om det finns ytterligare hundar av olika storlek i samma rastgård ska storleken ökas minst enligt följande.

1. Den minsta och den största hunden räknas som två hundar av den största hunden enligt ovanstående tabell.
2. Till denna yta adderas tillkommande hundar enligt sista raden i tabellen.

Övergångsbestämmelser och flera bestämmelser om rastgårdar hittar du på Jordbruksverks webbplats.

Boxar

I hundstall eller liknande ska väggarna mellan boxarna ha siktbarriärer minst halva mellanväggens längd. Siktbarriären ger hundarna möjlighet till avskildhet från andra hundar. Boxkonstruktionen bör även tillåta en viss synkontakt mellan hundar.

I tabellen kan du se hur stor boxen ska vara beroende på hur många och hur stora hundar det är i boxen.

Storlek på boxar (m²)

Antal hundar	Mankhöjd på hunden					
	< 25 cm	25–35 cm	36–45 cm	46–55 cm	56–65 cm	>65 cm
1	2	2	2,5	3,5	4,5	5,5
2	2	2,5	3,5	4,5	6	7,5
För varje ytterligare hund ska ytan ökas med	1	1	2	2	3	3

Om två hundar av olika storlek hålls i samma box, ska storleken på boxen räknas som för två hundar av den större storleken enligt ovanstående tabell.

Om ytterligare hundar av olika storlek förvaras i samma box ska ytan minst ökas enligt följande.

1. Den minsta och den största hunden räknas som två hundar av den största hunden enligt tabellen.
2. Till denna area adderas tillkommande hundar enligt sista raden i tabellen.

Övergångsbestämmelser och flera bestämmelser om boxar hittar du på Jordbruksverks webbplats.

Valpningsbox

I tabellen ser du se minimimåtten för valpningsboxar.

Tikens mankhöjd cm	Boxens storlek (m ²)
<25	2
25–30	3
30–40	4
40–50	6
50–60	8
60–65	9
>65	10

Foto: www.sxc.hu

En hundkoja ska vara isolerad och väl ventilerad.

Hundkoja

En hundkoja ska vara isolerad och väl ventilerad. Den ska kunna skyddas mot blåst, direkt solsken, nederbörd, kyla och fukt. Kojan bör vara försedd med vindfång eller vindsluss så att vinden inte kan blåsa rakt in i kojans.

I tabellen kan du se minimimått på innermått på liggytan i hundkojor för en hund.

Längd	Bredd	Höjd
Hundens längd i meter mätt från nospets till svansfäste multiplicerat med 1,1	Hundens mankhöjd i meter multiplicerat med 1,1	Hundens mankhöjd i meter multiplicerat med 1,2

Om flera hundar använder samma koja ska den vara stor nog för alla hundar att ligga ner i naturlig ställning samtidigt.

Burförvaring

Hundar får inte förvaras i bur utom vid specifika tillfällen.

- Vid utställningar, tävling och prov samt vid träning inför tävling. Buren ska då vara täckt på minst två sidor och hundar ska rastas minst varannan timma.
- I samband med jakt får hundar förvaras i bur max 8 timmar per dygn om de rastas minst var tredje timme.
- I samband med transport får hundar förvaras i bur. Förvaringen får dock inte överstiga tre timmar då bilen står stilla.

Hundar får övernatta i transportmedlen i samband med transporter till och från tävlings- och träningsplatser. Då måste du vara extra noga med att se till, att hunden kan vila tryggt och säkert i transportmedlet. Hunden ska få tillräckligt med både vatten, foder och luft men måste också skyddas mot t.ex. hetta och oljud. Särskild hänsyn ska då tas till säkerheten på övernattningsplatsen.

Mer information om burförvaring, utrymmesmått och transportregler finns att läsa på www.jordbruksverket.se.

Hundar får inte förvaras i burar utom vid vissa särskilda tillfällen.

Transport av hundar

Din hund ska transporteras på ett säkert sätt. Djuren får inte riskera att utsättas för skada eller lidande i samband med transport. Transportmedlet som du använder för att transportera dina djur ska vara lämpligt för ändamålet.

När du transporterar djur ska du se till att djuren skyddas mot värme och köld, samt mot stötar, skavning och liknande. Om hunden transporteras i en behållare eller bur ska den vara utformad och placerad på ett sådant sätt att djuret får skugga och god ventilation.

Nya regler för transport av djur är på gång under 2009. De fullständiga reglerna om transport av djur hittar du på Jordbruksverkets webbplats.

- Hundar får inte lämnas utan tillsyn i fordon då temperaturen i lastutrymmet kan befaras överstiga +25°C eller understiga -5°C.
- Hundar får inte förvaras permanent i ett transportmedel.
- I en behållare eller bur som används vid transport av hund i personbil ska varje hund ha minst följande utrymme:
 - längd*: hundens längd från nospets till sittbensknöl när hunden står i normal ställning gånger 1,25
 - bredd*: hundens bröstbredd gånger 2,5
 - höjd*: hundens höjd över hjässan när hunden står i normal ställning.
- Om flera hundar transporteras i en bur ska bredden för varje hund ökas med den största hundens bröstbredd.
- Vid transport ska hunden rastas och erbjudas vatten minst var sjätte timme och utfodras med högst 24 timmars intervall.
- Tikar som löper ska transporteras åtskilda från hanhundar.
- Om det inte är fråga om en brådskande transport av ett skadat eller sjukt djur till veterinär får du inte transportera
 - hundar under de två veckorna närmast före beräknad förlossning
 - hundvalpar som är yngre än en vecka
 - hundar den första veckan efter förlossningen

Lämna inte djuren utan tillsyn i varma bilar.

Utöver de regler som nämns ovan för hund gäller följande för transport av hundar vid kommersiella transporter eller vid regelbundet återkommande transporter i yrkesverksamhet.

- Fordon avsedda för användning vid kommersiella transporter av hundar eller för regelbundet återkommande transporter i yrkesverksamhet av hundar, ska ha utrymme som är särskilt avsett för hundar.
- Utrymmet ska avskärmas mot personutrymmet med galler eller nät.
- Utrymmet ska avskärmas mot solbestrålning och vara mekaniskt ventilerat med en fläkt som fungerar även då fordonets motor är avstängd.
- Utrymning ska kunna ske via mer än en utrymningsväg utan olägenhet eller tidsutdräkt.
- Utrymmet för en hund som är i samma storlek som en schäfer ska vid kommersiella transporter eller vid regelbundet återkommande transporter i yrkesverksamhet ha följande minimimått:
 - längd*: minst 0,9 m
 - bredd*: minst 0,6 m
 - höjd*: minst 0,7 mTakets längd får vara högst fem procent kortare än det angivna längdmåttet.
- För övriga hundar får dock utrymmet vara mindre, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:
 - längd*: hundens längd från nospets till sittbensknöl när hunden står i normal ställning gånger 1,25
 - bredd*: hundens bröstbredd gånger 2,5
 - höjd*: hundens höjd över hjässan när hunden står i normal ställning
- Om flera hundar transporteras i en bur ska bredden för varje hund ökas med den största hundens bröstbredd.

Mer information om yrkestransport av hundar finns att läsa på Jordbruksverkets webbplats.

Avel med hundar

Vid hundavel ska hänsyn tas till anatomiska, fysiologiska och beteendemässiga egenskaper som kan riskera antingen moderns eller avkommans hälsa och välbefinnande.

Den svenska avelsregleringen tydliggör vad som är djurskyddsmässigt acceptabelt i fråga om avel med hund. Den ger också stöd för de bekämpningsprogram mot ärftliga defekter som i dag genomförs inom många rasklubbar.

Avel som kan medföra lidande för din hund är förbjuden. Hunden får inte användas i avel om den bl.a.

- har en sjukdom eller ett funktionshinder som kan ärvas
- bär på eller kan antas bära på vissa sjukdomsanlag
- har beteendestörningar som överdriven rädsla och oprovoce-rad aggressivitet

De fullständiga reglerna om avel med hund hittar du på Jordbruksverkets webbplats.

En tik som har förlöst 2 gånger med kejsarsnitt får inte användas mer i avel.

Regleringen kan innebära att det blir svårt att fortsätta att avla på vissa raser. Jordbruksverket har möjlighet att bevilja undantag. Denna möjlighet kan komma att utnyttjas om det begärs och om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara att avelsurvalet i någon ras blir för litet för att kunna fortsätta ett hållbart avelsarbete, och det finns rimliga chanser att komma till rätta med problemet. Ett undantag från lagen blir alltid tidsbegränsat och kan vara förknippat med villkor.

Avel som kan medföra lidande för din hund är förbjuden.

**Svans- och öron-
kupering är inte tillåten.**

**Hundar ska vara märkta
och ägarregistrerade.**

Operativa ingrepp på hundar

Om din hund behöver genomgå ett operativt ingrepp ska detta göras av en veterinär. Även andra behandlingar som utförs för att lindra eller bota sjukdom ska utföras av en veterinär om behandlingen kan orsaka djuret lidande.

Huvudregeln är att ett operativt ingrepp endast får göras om det är nödvändigt av veterinärmedicinska skäl. Detta innebär till exempel att det inte är tillåtet att operera bort stämbanden på en hund för att hindra den från att skälla. Man får inte heller göra hål i öronen på hund för till exempel öronhängen. Svans- och öronkupering är inte tillåtet om det inte är befogat av veterinärmedicinska skäl.

Det finns några ingrepp som är undantagna från förbudet. Det gäller bland annat kastrering av husdjur och ID-märkning med exempelvis mikrochip eller tatuering. Dessa ingrepp är tillåtna men måste utföras av veterinärer eller särskilt utbildade personer.

Märkning av hundar

Enligt lagen om tillsyn över hundar och katter ska hundar vara märkta och ägarregistrerade.

Lagen omfattar alla hundar, som vistas permanent i landet. Undantagna från lagen är hundar födda före den 1 januari 1993. Lagen innebär att en hundägare ska låta märka sin hund så att den kan identifieras. Hundägaren ska också registrera sitt ägarskap i ett för landet centralt register. Jordbruksverket administrerar det Centrala hundregistret.

Mer information om märkning av hundar finns att läsa på Jordbruksverkets webbplats.

Tillstånd för verksamhet med hundar

Du kan i vissa fall behöva ett tillstånd från kommunen för att bedriva verksamhet med hund. Hundpensionat och hunddagis är några exempel på verksamheter som kräver tillstånd. Även vissa uppfödare och andra hundägare som har många hundar kan omfattas av tillståndskravet.

Tillstånd krävs för den som

- håller 10 eller fler hundar äldre än 12 månader
- föder upp 3 eller fler kullar per år
- upplåter 3 eller fler hundar per år (t.ex. draghunds- eller vakthundsuthyrning)
- säljer hundar från 3 eller fler kullar per år
- förvarar eller utfodrar 4 eller fler hundar (t.ex. hunddagis och hundpensionat)
- använder hundar i yrkesmässiga verksamhet

Ansvar för att ha nödvändiga tillstånd ligger alltid på verksamhetsutövaren. Du är skyldig att förvissa dig om att djurhållningen uppfyller gällande regelverk. Den som inte har sökt tillstånd bryter mot djurskyddslagen och riskerar att bli åtalsanmäld.

Mer information om tillstånd finns att läsa på Jordbruksverkets webbplats.

Försäljning och utlottning

Hundar får inte säljas i zoobutiker, på marknader eller liknande. De får inte heller användas som vinster i lotterier, tävlingar eller dylikt.

Tillstånd för verksamhet med hund söker du hos länsstyrelsen.

Om reglerna inte följs

Om du inte följer djurskyddsreglerna kan kontrollmyndigheterna, det vill säga länsstyrelsens djurskyddskontrollant eller polis, besluta om förelägganden och förbud. Länsstyrelserna kan fatta beslut om omhändertagande av djur samt förbud om att hålla och sköta djur. Om du med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot djurskyddsreglerna kan du dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Lagstiftning

Broschyren är en sammanfattning av djurskyddslagen, djurskyddsförordningen samt föreskrifter och allmänna råd för hund och katt. Vill du läsa de fullständiga reglerna hittar du dem i:

- Djurskyddslagen (SFS 1988:534)
- Djurskyddsförordningen (SFS 1988:539)
- Lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2008:5) om hållande av hund och katt
- Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2004:10) om transport av levande djur
- Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:5) om kravet på tillstånd enligt 16 § djurskyddslagen
- Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:14) om operativa ingrepp på eller injektioner till djur
- Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:6) om märkning och registrering av hundar

Du hittar föreskrifterna på www.jordbruksverket.se.

Vill du veta mer?

Besök Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se

Kontakta Jordbruksverkets kundtjänst

Jordbruksverkets kundtjänst har öppet vardagar 8.00–16.30. Du når kundtjänst på telefon 0771-223 223.

Kontakta din djurskyddskonotrollant på din länsstyrelse

Kontakta din djurskyddskontrollant på din länsstyrelse när du har frågor om djurskydd.

Foto: www.sxc.hu

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Tfn 0771-223 223 (kundtjänst), 036-15 50 00 (vx)
e-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
webbplats: www.jordbruksverket.se

ISSN 1102-8025
JO08:15